

PO SVETU KATOLIŠKEM

Vračajo se v katoliško cerkev. Socialni demokratje so svojčas vprizorili v Avstriji gonjo zoper katoliško cerkev ter pozivali ljudi na odpad. Temu pozivu se jih je odzvalo precejšnje število, zlasti na Dunaju. Povečini so to bili delavci, ki niso pravzaprav vedeli, za kaj gre, marveč so slepo sledili brezvestnim voditeljem, ki so jih na ta način osleparili za vero. Ista stvar se sedaj ponavlja, samo z drugega stališča. Sedaj narodni socialisti hujskajo proti katoliški cerkvi, češ, da ni nemška, ter pristopajo k nemškim protestantom. Obojni socialisti: rdečkasti (socialni demokratje) in rjavi (hitlerjevci) izrabljajo na nedopusten način vero kot sredstvo za svoje politične cilje. Kar očitajo katoličanom, to uganjajo sami: tako vedno in povsod ravnaajo bodisi meščanski, bodisi socialistični svobodomisleci. Ko je v Avstriji po ponesrečenem socialističnem ustanku meseca februarja letošnjega leta se zrušila diktatura socialističnih voditeljev nad delavci, so slednji svobodnejše zadihali ter začeli treznejše misliti. Mnogi izmed tistih, ki so vsled terorja brezbožnih in brezvestnih voditeljev cerkvi obrnili hrbet, so se vrnili, drugi se vračajo. Kakor poroča vatikanski list »Osservatore Romano«, se v Avstriji vedno bolj širi pokret za vrnitev h katolicizmu, odnosno za vstop v katoliško vero. Samo na Dunaju je v prvi polovici leta 1934 vstopilo v katoliško cerkev 230 ljudi, med njimi 152 židov. Ko preneha pritisk ter utihne strast ter predsodek, zmaga katoliška resnica.

Ozdravljenja v Lurdu. V Marijinem mestu Lurdu se leto za letom dogajajo ozdravljenja, ki se naravnim potom ne da do raztolmačiti. Med ozdravljenca je tudi Izidor Beaugot iz škofije Laval. Med svetovno vojno je bil težko ranjen ter še leta 1932 priznan kot 60% invalid. Ko je lani bilo narodno romanje v Lurdu, se ga je tudi on udeležil. Ker je

Popolen učinek
dosežeš samo tedaj,
če raztopiš Persil
v mrzli vodi

Persil varuje perilo

Za namakanje perila vzemi Henkol

močno krvavel iz želodca, je takoj po prihodu v Lurd moral v bolnišnico. Njegovo stanje je bilo tako nevarno, da so ga morali prevideti ter mu tudi podeliti sv. poslednje olje. Drugi dan so bolnika ponesli v čudodelno lurško vodo. Ko so ga dvignili iz kopeli, se je naenkrat počutil popolno zdravega. Čez 3 dni so ga zdravniki preiskali ter ugotovili, da je bolezen prenehala. Ko je preteklo od tega leto dni, je zdravniški urad v Lurdu znova ugotovil, da je ozdravljenje trajno. Urad pa bo še čakal leto dni, da izreče sodbo, ali se to ozdravljenje da naravno tolmačiti, ali pa smatrati kot čudežno. Posebno pozornost so zdravniki poklonili ozdravljenju 12letnega dečka z imenom Joucan. Do lanskega leta je bil deček v stalni zdravniški oskrbi v neki bolnišnici v Parizu, kjer so ga zdravniki smatrali za neozdravljivo bolnega. Ugotovili so namreč, da je dečkova bolezen tuberkulozno vnetje hrtenice, da so se napravile gnojne rane in da je ta nevarna bolezen v mladem telesu že zelo napredovala. Kljub nevarnemu stanju se je deček po svoji želji in želji staršev udeležil lansko leto narodnega romanja v Lurdu. Ko se je okopal v lurški vodi, je takoj ozdravel. Po enem letu ga je zdravniški urad na novo preiskal ter ugotovil ne samo popolno ozdravljenje, marveč tudi dejstvo, da se ozdravljenje ne da tolmačiti na naraven način.

*

Po njih delih jih boste spoznali!

Mnogi naši čitatelji so nam sporočili željo, da naj pojasnimo svoje stališče do Južoslovanske narodne stranke, ki se poleg znane JNS skuša približati slovenskemu ljudstvu. Ker je naše stališče znano, služi naša današnja informacija čitateljem, da bodo oni znali svoje stališče zastopati. Vsakega, tudi stranko je treba presoditi ne po lepih besedah, ampak po dejanjih. Danes o Jug. narodni stranki sledeče:

Jug. narodna stranka je po svojih poslancih v zvezi s poslanci Jug. nacionalne stranke vložila dva proticerkvena zakonska osnutka v parlamentu, ki jih tu navajamo:

I.

Zakonski predlog o ločitvi cerkve od države.

§ 1. S tem zakonom se v kraljevini Jugoslaviji cerkev popolnoma in za

vse čase loči od države. Vse funkcije, ki jih je doslej vršila cerkev vseh veroizpovedi, preidejo na državne in samoupravne organe.

§ 2. Duhovniki vseh »rangov« vseh ver v kraljevini Jugoslaviji so navadne osebe ter imajo iste obveznosti in pravice, kakor vsi ostali državljani. Vsi, ki zahtevajo od duhovnikov verske usluge, se naj z njimi sporazumejo glede nagrade.

§ 3. Od dneva, ko se ta zakon objavi, smejo v kraljevini Jugoslaviji obstojati samo lajiške šole (šole brez verouka, op. ur.). Vse šole, bolnice, zabavišča (otroški vrtci) in kakršnekoli druge ustanove, ki so pripadale kaki verski družbi, preidejo v državne roke in v kraljevini Jugoslaviji ne morejo dalje obstojati. — Vse cerkveno premoženje, razen kar je potrebno za službo božjo,

preide kot narodno premoženje brez odškodnine v državno last, je podvrženo zakonu o agrarni reformi in mora biti tekom leta dni po objavi tega zakona razdeljeno med pripadnike one cerkve, koje premoženje je bilo.

§ 4. V kraljevini Jugoslaviji se uvede obvezni civilni zakon. Vse osebe morajo v bodoče sklepati in ločiti zakon pri občinskem uradu. To velja tudi za tiste, ki so že sklenili zakon v cerkvi. Dokler ne izide nova postava o civilnem zakonu, velja za ozemlje cele kraljevine Jugoslavije postava o civilnem zakonu za bivšo Vojvodino.

§ 5. Vse rojstne, mrliške in poročne knjige morajo voditi občinske uprave, dosedanje matične knjige pa se morajo takoj izročiti občinam.

§ 6. Duhovniki vseh ver se kaznujejo s strogim zaporom od 2 do 6 let, ako bi se pregrešili zoper paragrafe tega zakona, ali bi kakorkoli delovali proti njegovim določilom. Druge osebe se za iste prestopke kaznujejo s strogim zaporom od 1 do 3 let.

§ 7. Ta zakon stopi v veljavo z dnem, ko bo objavljen v »Službenih Novinah«, njegovo izvršitev pa odredi minister pravde s posebnim pravilnikom.

Beograd, 1. februarja 1933.

Podpisi:

Dr. Nikola Kešeljevič Jr., dr. Stjepan Bračić Jr., Vladimir Kostić Jr., Svetislav Hodžera Jr., dr. Milan Metikoš Jr., dr. Živan M. Lukić Jr., St. Trkulja Jr., Miloš P. Dragović Jr. (vsi poslanci Južoslovanske narodne stranke), dr. St. Rapé Jr., Rasto Pustoslemšek Jr., Ant. Klinc Jr., Karlo Gajšek Jr. (poslanci iz Dravske banovine) i. dr.

II.

Zakonski predlog o prepovedi delovanja reda Družbe Jezusove na ozemlju kraljevine Jugoslavije.

§ 1. Redu Družbe Jezusove je prepovedano se naseliti, bivati in delovati na celem ozemlju kraljevine Jugoslavije. Z dnem, ko stopi ta zakon v veljavo, nima niti red kot pravna oseba, niti posamezni njegovi člani pravice bivati v kateremkoli kraju kraljevine.

§ 2. Članom reda, ki so južoslovanski državljani, se določi kot bivališče otok Vis, če se nočejo izseliti.

Južoslovanski državljani — član reda Družbe Jezusove, ki se na podlagi tega zakona izseli, nima več pravice, da bi se vrnil v državo in velja kot tuji državljani.

§ 3. Članom prepovedane Družbe Jezusove, ki so južoslovanski državljani,

ni dovoljeno, da bi na otoku Vis prebivali skupno, marveč morajo živeti vsak za-se, baveč se s kakršnikoli opravilom. Nepremičnega premoženja si ne morejo pridobiti z nikakim praviim opravilom, ne med živimi, ne za slučaj smrti.

Ako se 48 ur potem, ko stopi ta zakon v veljavo, zaloti kak član Družbe Jezusove v državi, odnosno — če je jugoslovanski državljan — izven otoka Vis, se kaznuje radi policijskega prestopka z zaporom do 30 dni; ko zapor prestane, pa se odgonsko spravi preko državne meje, odnosno na otok Vis.

§ 4. Ako se po preteku časa, določenega v § 3 (48 ur), zaloti na ozemlju kraljevine, odnosno izven otoka Vis, kak član Družbe Jezusove, da izvršuje kako cerkveno ali civilno opravilo, je kriv prestopka in se kaznuje z zaporom do 5 let; ko kazen prebije, pa se po odgonu spravi preko meje, odnosno na otok Vis.

§ 5. Ko stopi ta zakon v veljavo, morajo prostorno pristojna prvostopna oblastva (sreska načelstva, oz. mestne občine) popisati vse nepremično in premično premoženje reda Družbe Jezusove. To premoženje morajo vnovčiti potom javnih licitacij. Izkupiček se koristonosno naloži v Državni hipotekarni banki. Od tega premoženja se osnuje sklad za vzgojo rimsko-katoliških

duhovnikov v jugoslovanskem nacionalnem duhu ter za podporo siromašnih rimsko-katoliških župnij. Natančnejše določbe izdala minister pravde in minister prosvete z odredbo, ki se ji prizna zakonska moč.

§ 6. Ta zakon se razširi tudi na lazarište (misijonarje), na Družbo Sv. Srca Jezusovega ter na vse druge moške in ženske redove, za katere se ugotovi, da so v neposredni zvezi z redom Družbe Jezusove.

§ 7. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše in ko bo zakonito proglašen.

V Beogradu, 4. februarja 1933.

Podpisi:

Dr. Nikola Kešeljevič lr., dr. Stjepan Bačić lr., dr. Milan Metikoš lr., Svetislav Hodžera lr. (narodni poslanci Jugoslovanske narodne stranke), Jakob Zemljčič lr., Ivan Lončar lr., dr. Stane Rapé lr., Rasto Pustoslemšek lr., Ant. Hajdinjak čhr., Vekoslav Spindler lr. (poslanci iz Dravske banovine), H. Kaduč lr., i. dr.

Če tudi ti osnutki zakona niso postali zakon, je to vendar dokaz, kakšni ljudje so to, ki se po Sloveniji dobrikuje našemu narodu. Ti predlogi — njihov del — se čujejo povsem drugače kot njihova beseda.

njen v omari I. nadstropja. Tat se je splazil s pomočjo lestve skozi okno, odnesel denar in dva prstana, katera je pa pustil poleg okna. O tatvini obveščeni orožniki so preiskali v noči položaj in so našli 1 tisočak na trti, ki se vzpenja po steni. Zjutraj po preiskavi orožnikov so našli domači poleg hiše odprto ukradeno knjižico in ne daleč proč tri tisočake, na trti je bil še eden. Od prvotno ukradenih 7200 Din si je obdržal tat 1200 Din, ostalo je vrnil najbrž iz bojazni, da bi ga prenapljo ne razkrinkali in izročili roki pravice.

Bolgarski kralj strojevodja. Ze parkrat smo poročali, da je bolgarski kralj Boris železniški strokovnjak in je že večkrat sam vodil lokomotivo. Najnovejše poročilo o strojevodniškem znanju ter izurjenosti bolgarskega kralja pravi: Na brzovlaku Sofija—Varna, s katerim se je vozil kralj Boris v Varno, se je dogodila nesreča. Lokomotiva je začela greti in pri tem se je strojevodja težko opeknel. Vodstvo lokomotive je takoj prevzel kralj sam, ki je ob strojevodji sam vodil lokomotivo. Kralj je ves vlak z lokomotivo srečno pripeljal v Varno. Požar je izbruhnil v priklopnem vozu za premog.

Hočemo, da v vsakem kraju lahko kupite koledar »Slovenskega gospodarja« za 10 Din. Koledar dobite v vsaki knjigarni v Mariboru, Celju, Ptuju, Ljutomeru, Gornji Radgoni in v Ljubljani. Nadalje ga že imajo na razpolago sledeče posojilnice: Kmetška posojilnica Sveti Bolfenk pri Središču, Kmetško-delavska hranilnica Teharje pri Celju, Posojilnica za slovenjgraški okraj Št. Ilj pod Turjakom, Posojilnica v Križevcih pri Ljutomeru, Kmetijsko društvo Rečica ob Savinji. V raznih krajih imamo sledeče zaupnike, ki vam bodo dali koledar: Štefan Bakan, Nedelica, Turnišče; Kotnik Ludovik, Dobrije, p. Guštanj; Kisovar Tone, Polhovgradec; Pečolar Ivan, Lajše, p. Šoštanj; Pustišek Miloš, Zdole, p. Kozje; Kamnik Vinko, Suhidol, p. Slovenjgradec; Zaleznik F., Savina, p. Ljubno ob Savinji; Vesočnik Ferdinand, Luče; Jevšek Franc, Škale; Ivanuša Iv., Hum, p. Ormož — Prosimo, da se tudi ostale posojilnice, kakor tudi zanesljivi privatniki oglasijo kot naši zaupniki, da bodo oddajali koledar »Slovenskega gospodarja«. V vsaki župniji naj bo eden, ki bo omogočal, da dobijo ljudje na kraju samem koledar, dobijo ga ceneje, dotični pa za trud tudi nekaj zasluži. — Prijave pošljite na naslov: Uprava »Slovenskega gospodarja«, Maribor, Koroška cesta 5.

NOVICE

Osebne vesti.

70letnico je slavil v nedeljo dne 4. t. m. v Celju g. Karol Brvar, mestni organist, skladatelj in vodja orglarske šole. Jubilant se je rodil dne 4. novembra 1864 v Motniku pri Kamniku. Šolal se je v glasbeni šoli v Ljubljani, v Regensburgu in na raznih glasbenih tečajih v Gradcu in na Dunaju. Službo mestnega organista v Celju je nastopil leta 1895. Leta 1899 je osnoval orglarsko šolo, iz katere je izšlo nad 800 organistov in od teh se je povzpelo nekaj do skladateljev. Zaslužnemu jubilanu, narodnjaku in kulturnemu delavcu naše iskrene čestitke!

Župnijo Sv. Peter pod Sv. gorami je dobil g. Ivan Rančigaj, kaplan v Šmarju pri Jelšah.

Nesreče.

Smrtonosen padec s kolesa. Alojzij Kangler, 65letni posestnik iz Zgornje Bistrice, se je peljal na kolesu. Pri Polskavi je zadel na strmini s kolesom ob viničarja Štefana Smolo. Oba sta padla in dobila poškodbe. Kolesar je zasedel svoj bicikelj in se odpeljal. Med potjo je padel v nezavest. V nezavestnem stanju so ga prepeljali na dom, kjer je umrl radi prebite lobanje.

Pri nabiranju zdravilnih zelišč smrtno ponesrečil. Posestnik Vinko Kos iz Lok pri Sv. Juriju ob Taboru se je podal na Veliko planino, da bi nakopal zdravilnih zelišč. Pomagal mu je pri tem poslu posestnik Lovrenc Tekauc. Kosu je nenadoma spodrsnilo, padel je 300 m globoko in obležal mrtev. Smrtno

ponesrečeni je bil vzor gospodarja, družinskega očeta ter pravega krščanskega moža v javnem življenju in delovanju.

Avtomobil zadel v kolesarja. Na cesti pri Domžalah je zadel avtomobil ob kolesarja 21letnega brezposelnega delavca E. Janežiča, stanujočega v Domžalah. Vsled sunka je obležal kolesar nezavesten in je izdahnul pred prihodom rešilnega avtomobila iz Ljubljane.

Razne novice.

Organistom! Društvo organistov naznanja, da se občni zbor radi smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. ne bo vršil dne 6. novembra, kakor je bilo razglašeno, ampak zadnje dni novembra. Dan bo pravočasno razglašen v »Slovenskem gospodarju«.

Redka fatinska prikazen. V Stranjah pri Kamniku je imel posestnik Ludvik Flerin v knjižici 7 bankovcev po 1000 Din in 2 po 100 Din. Denar je bil shra-

Sijamski kralj (v Aziji) s kraljico. Kralj Sijama se je odpovedal prestolu.

ni dovoljeno, da bi na otoku Vis prebivali skupno, marveč morajo živeti vsak za-se, baveč se s kakršnikoli opravilom. Nepremičnega premoženja si ne morejo pridobiti z nikakim praviim opravilom, ne med živimi, ne za slučaj smrti.

Ako se 48 ur potem, ko stopi ta zakon v veljavo, zaloti kak član Družbe Jezusove v državi, odnosno — če je jugoslovanski državljan — izven otoka Vis, se kaznuje radi policijskega prestopka z zaporom do 30 dni; ko zapor prestane, pa se odgonsko spravi preko državne meje, odnosno na otok Vis.

§ 4. Ako se po preteku časa, določenega v § 3 (48 ur), zaloti na ozemlju kraljevine, odnosno izven otoka Vis, kak član Družbe Jezusove, da izvršuje kako cerkveno ali civilno opravilo, je kriv prestopka in se kaznuje z zaporom do 5 let; ko kazen prebije, pa se po odgonu spravi preko meje, odnosno na otok Vis.

§ 5. Ko stopi ta zakon v veljavo, morajo prostorno pristojna prvostopna oblastva (sreska načelstva, oz. mestne občine) popisati vse nepremično in premično premoženje reda Družbe Jezusove. To premoženje morajo vnovčiti potom javnih licitacij. Izkupiček se koristonosno naloži v Državni hipotekarni banki. Od tega premoženja se osnuje sklad za vzgojo rimsko-katoliških

duhovnikov v jugoslovanskem nacionalnem duhu ter za podporo siromašnih rimsko-katoliških župnij. Natančnejše določbe izdala minister pravde in minister prosvete z odredbo, ki se ji prizna zakonska moč.

§ 6. Ta zakon se razširi tudi na lazarište (misijonarje), na Družbo Sv. Srca Jezusovega ter na vse druge moške in ženske redove, za katere se ugotovi, da so v neposredni zvezi z redom Družbe Jezusove.

§ 7. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše in ko bo zakonito proglašen.

V Beogradu, 4. februarja 1933.

Podpisi:

Dr. Nikola Kešeljevič lr., dr. Stjepan Bačić lr., dr. Milan Metikoš lr., Svetoslav Hodžera lr. (narodni poslanci Jugoslovanske narodne stranke), Jakob Zemljčič lr., Ivan Lončar lr., dr. Stane Rapé lr., Rasto Pustoslemšek lr., Ant. Hajdinjak čhr., Vekoslav Spindler lr. (poslanci iz Dravske banovine), H. Kaduč lr., i. dr.

Če tudi ti osnutki zakona niso postali zakon, je to vendar dokaz, kakšni ljudje so to, ki se po Sloveniji dobrikuje našemu narodu. Ti predlogi — njihov del — se čujejo povsem drugače kot njihova beseda.

njen v omari I. nadstropja. Tat se je splazil s pomočjo lestve skozi okno, odnesel denar in dva prstana, katera je pa pustil poleg okna. O tatvini obveščeni orožniki so preiskali v noči položaj in so našli 1 tisočak na trti, ki se vzpenja po steni. Zjutraj po preiskavi orožnikov so našli domači poleg hiše odprto ukradeno knjižico in ne daleč proč tri tisočake, na trti je bil še eden. Od prvotno ukradenih 7200 Din si je obdržal tat 1200 Din, ostalo je vrnil najbrž iz bojazni, da bi ga prenapljo ne razkrinkali in izročili roki pravice.

Bolgarski kralj strojevodja. Ze parkrat smo poročali, da je bolgarski kralj Boris železniški strokovnjak in je že večkrat sam vodil lokomotivo. Najnovejše poročilo o strojevodniškem znanju ter izurjenosti bolgarskega kralja pravi: Na brzovlaku Sofija—Varna, s katerim se je vozil kralj Boris v Varno, se je dogodila nesreča. Lokomotiva je začela greti in pri tem se je strojevodja težko opekel. Vodstvo lokomotive je takoj prevzel kralj sam, ki je ob strojevodji sam vodil lokomotivo. Kralj je ves vlak z lokomotivo srečno pripeljal v Varno. Požar je izbruhnil v priklopnem vozu za premog.

Hočemo, da v vsakem kraju lahko kupite koledar »Slovenskega gospodarja« za 10 Din. Koledar dobite v vsaki knjigarni v Mariboru, Celju, Ptuju, Ljutomeru, Gornji Radgoni in v Ljubljani. Nadalje ga že imajo na razpolago sledeče posojilnice: Kmetška posojilnica Sveti Bolfenk pri Središču, Kmetško-delavska hranilnica Teharje pri Celju, Posojilnica za slovenjgraški okraj Št. Ilj pod Turjakom, Posojilnica v Križevcih pri Ljutomeru, Kmetijsko društvo Rečica ob Savinji. V raznih krajih imamo sledeče zaupnike, ki vam bodo dali koledar: Štefan Bakan, Nedelica, Turnišče; Kotnik Ludovik, Dobrije, p. Guštanj; Kisovar Tone, Polhovgradec; Pečolar Ivan, Lajše, p. Šoštanj; Pustišek Miloš, Zdole, p. Kozje; Kamnik Vinko, Suhidol, p. Slovenjgradec; Zaleznik F., Savina, p. Ljubno ob Savinji; Vesočnik Ferdinand, Luče; Jevšek Franc, Škale; Ivanuša Iv., Hum, p. Ormož — Prosimo, da se tudi ostale posojilnice, kakor tudi zanesljivi privatniki oglasijo kot naši zaupniki, da bodo oddajali koledar »Slovenskega gospodarja«. V vsaki župniji naj bo eden, ki bo omogočal, da dobijo ljudje na kraju samem koledar, dobijo ga ceneje, dotični pa za trud tudi nekaj zasluži. — Prijave pošljite na naslov: Uprava »Slovenskega gospodarja«, Maribor, Koroška cesta 5.

NOVICE

Osebne vesti.

70letnico je slavil v nedeljo dne 4. t. m. v Celju g. Karol Brvar, mestni organist, skladatelj in vodja orglarske šole. Jubilant se je rodil dne 4. novembra 1864 v Motniku pri Kamniku. Šolal se je v glasbeni šoli v Ljubljani, v Regensburgu in na raznih glasbenih tečajih v Gradcu in na Dunaju. Službo mestnega organista v Celju je nastopil leta 1895. Leta 1899 je osnoval orglarsko šolo, iz katere je izšlo nad 800 organistov in od teh se je povzpelo nekaj do skladateljev. Zaslužnemu jubilanu, narodnjaku in kulturnemu delavcu naše iskrene čestitke!

Župnijo Sv. Peter pod Sv. gorami je dobil g. Ivan Rančigaj, kaplan v Šmarju pri Jelšah.

Nesreče.

Smrtonosen padec s kolesa. Alojzij Kangler, 65letni posestnik iz Zgornje Bistrice, se je peljal na kolesu. Pri Polskavi je zadel na strmini s kolesom ob viničarja Štefana Smolo. Oba sta padla in dobila poškodbe. Kolesar je zasedel svoj bicikelj in se odpeljal. Med potjo je padel v nezavest. V nezavestnem stanju so ga prepeljali na dom, kjer je umrl radi prebite lobanje.

Pri nabiranju zdravilnih zelišč smrtno ponesrečil. Posestnik Vinko Kos iz Lok pri Sv. Juriju ob Taboru se je podal na Veliko planino, da bi nakopal zdravilnih zelišč. Pomagal mu je pri tem poslu posestnik Lovrenc Tekauc. Kosu je nenadoma spodrsnilo, padel je 300 m globoko in obležal mrtev. Smrtno

ponesrečeni je bil vzor gospodarja, družinskega očeta ter pravega krščanskega moža v javnem življenju in delovanju.

Avtomobil zadel v kolesarja. Na cesti pri Domžalah je zadel avtomobil ob kolesarja 21letnega brezposelnega delavca E. Janežiča, stanujočega v Domžalah. Vsled sunka je obležal kolesar nezavesten in je izdahnul pred prihodom rešilnega avtomobila iz Ljubljane.

Razne novice.

Organistom! Društvo organistov naznanja, da se občni zbor radi smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. ne bo vršil dne 6. novembra, kakor je bilo razglašeno, ampak zadnje dni novembra. Dan bo pravočasno razglašen v »Slovenskem gospodarju«.

Redka fatinska prikazen. V Stranjah pri Kamniku je imel posestnik Ludvik Flerin v knjižici 7 bankovcev po 1000 Din in 2 po 100 Din. Denar je bil shra-

Sijamski kralj (v Aziji) s kraljico. Kralj Sijama se je odpovedal prestolu.

Blaznikova »Velika pratika« za leto 1935 je izšla letos že devetdesetič. Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratiko, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Nemčiji, Avstriji, Italiji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blaznika nasled. v Ljubljani. 1036

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči »Franz Josefova« grenčica najboljše olajšaneje.

Nekaj kar še ni bilo! Rdeče serge odeje 75 Din, klot-odeje 90 Din. Ne zamudite priliko! Stermecki — Celje. 1134

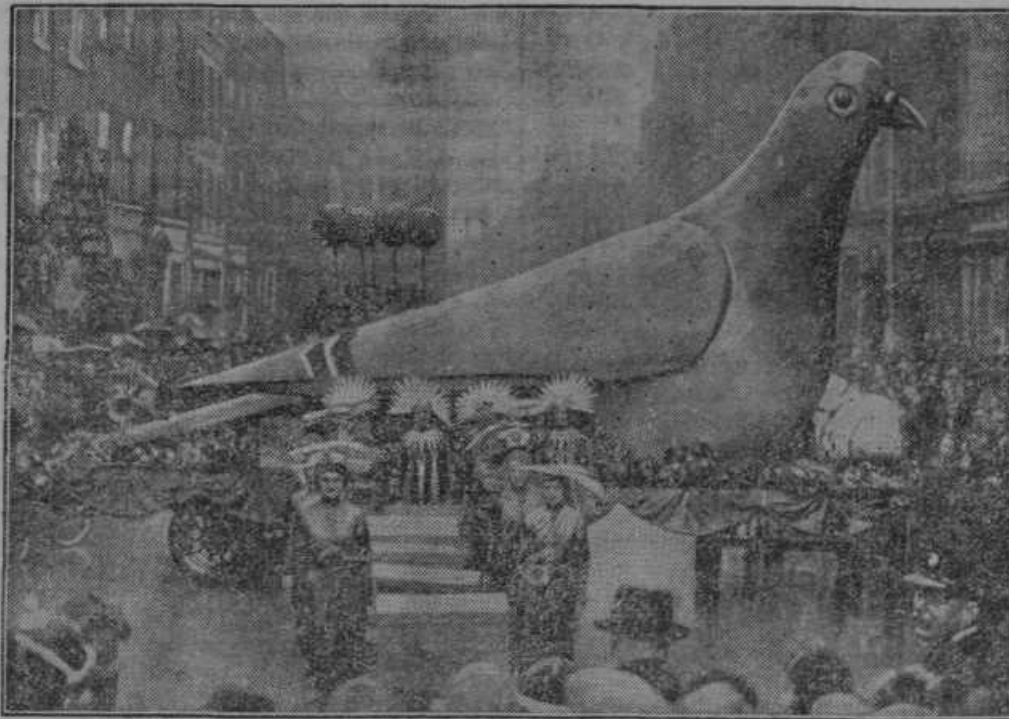
Obžalovanja vredni slučaj.

Brat zabodel brata. S Ptujске gore poročajo: Zadnjič smo poročali, da smo se pridno udeleževali romarskih sho-

dov na naši priljubljeni Ptujski gori, danes pa beležimo nad vse žalosten dogodek, ko je brat brata zabodel. Kako je prišlo do umora? Trije bratje: Stanko, Franc in Ludvik so šli zvečer kropit pokojnega Miheca Avguština. Mlajši brat Franček ni na najboljšem glasu. Molit so tudi prišli fantje iz Savinskega, katere je začel Franc izzivati,

čeč: imate korajžo! Fantje iz Savinskega se niso spustili v pretep, zato se je France z nevoljo podal z brati domov k počitku. Ko so prišli domov, so že domači spali. Srednji brat Stanko je še ostal pred hišo, dočim sta Ludvik in Franc stopila v vežo, kjer je začel France: »Saj niso nič mogli. Vseh Savinčanov se ne bojim!« Ludvik mu je odvrnil: »Ti se jih ne bojiš? Saj te kar zdrobijo, če bi se spravili nad te.« Že je Ludvik opazil nož pri bratu. Opozoril ga je, naj nož spravi, a surovež ni hotel ubogati starejšega brata, se je kar zakadil proti bratu Ludviku in mu zasadil nož v trebuh. Poklicani zdravnik dr. Milko Peče iz Ptujске gore je takoj odredil prevoz ranjenca v ptujsko bolnico. Ludvik je bil miren in pošten fant, kakor je tudi Stanko. Mati, ki je brez moža, se joka nad zločinskim sinom Francem in se sprašuje: Kaj naj storim s takšnim otrokom? Mladina, kaj misliš? Kam greš? Čemu se kažeš junaško z nožem v roki? Pokaži se raje junaka v svojem verskem življenju! Žalibog, da je prav tu tako plašljiva in mlačna! Po nedeljah, ko je v cerkvi pridiga in krščanski nauk, raje postopa okrog cerkve in študira naklepe — a zločine, kakor da bi šla v cerkev in tam poslušala bodrilno besedo domačega dušnega pastirja. Dokler bo mladina med pridigo postopala okrog cerkve, ni pričakovati padca sramotnih bratskih pokoljev in tudi jetnišnice se bodo polnile z ničvrednimi prebi-

Agitacija za nakup srečk naročne loterije v prestolnici Irske v Dublinu.

Mesto oči - posluš in tip.

Kdor je že videl v nočeh plahutati in letati netopirja, se je gotovo čudil vidu teh živali. Pri netopirjih pa ni izredno razvit vid, ampak sluh ter tip, ki omogočata, da žival v najdrznejših poletih ne zadene ob razne predmete. Netopirji se nekako pretipljejo z vso naglico skozi zrak.

Ptičje petje.

Skrjanček žvrgoli celo leto, med tem ko prenehajo ostale ptice s petjem že meseca julija. V avgustu vlada v naravi tišina. Pravilno je opazovanje: V mesecih, ko dobitjo ptice najlepše in povsem razvito perje, pojenja tudi njih

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Dalje.

Skozi pesek so si otirali pot z gorovja trije potoki. Kotanja je bila obdana krog in krog od hribov ter gričev. Zrli smo s hriba v zlato jamo, zaprto od vseh strani, polno peska, ki je obetal suho zlato.

Nočili smo še na grebenu. Drugo jutro na vse zgodaj je zavila naša odprema navzdol z razvito zastavo Združenih ameriških držav na dolgem drogju. V debeli steklenici smo nesli s seboj na pergamentu beleženo obvestilo vsem znančcem, da smo tega dne v imenu naše družbe proglasili zlato kotanje za njeno posest. Zbrali smo se na sredi doline, razkopali globoko pesek, položili vanj steklenico s pisanim posestnim dokazilom, zagrebli jamo in zapličili na vrh zastavo. Na suhem pesku krog prapora smo se utaborili. Iz središča smo hoteli natančno ugotoviti dolžino ter širino zlatih žil, jih zarisati v karto našega celotnega pohoda in odnesti s kepami ter zrnjem zlata družbi, da prične prihodnje leto z vsomi modernimi napravami odvoz zlata. Sigurni smo bili, da nam

17 bo zablščalo prvo zlato iz precej globokih strug treh potokov, po katerih je v suši le nezatno curjajala voda. Celo dovolj vode za izpiranje zlato vsebujočega peska je bilo kar pri rokah. Kedo je že kedaj zadel na bolj ugodno ležečo zlato jamo nego mi! Motike v roke in proti potokom, ki so vabili ter mikali s curljajočo vodo. Vodstvo sem prevzel jaz v zavesti, da se ne bom več klatil po svetu kot revež. Dva potoka na levi, eden na desni strani od zastave in tabora. Krog in krog sam pesek, katerega so tekom tisočletij nanosili s hribov in odložili potoki. Ubrali smo pot proti najbolj široki desni strugi.

Nismo še bili ob bregu vode, že smo obstali brez povelja in vsakemu so zagomazeli mravljinici groze po hrbtu. . . Na obeh straneh potoka zgoraj na pesku nismo zagledali kep suhega zlata — ampak od vročine obeljene človeške okostnjake! Križ-kraž ob potoku so ležale zarjavele motike, krampi, rešeta za čiščenje peska. . . Struga je kazala na večih mestih, da je bila s kamenjem zajezena. V jezih so nabirali vodo za izpiranje peska. Brez vsake besede smo romali od okostja do okostja. Pri površnem ogledu smo našli 11 lobanj, precej kosti je bilo raztrošenih po pesku. . . Obleka, ki se je držala nekoč teh do kosti spaljenih teles, je bila od solčne vročine zmleta v neviden prah. Pri

valci. Starši, pazite, da bo vaša mladina poslušala pridigo in skušala po Kristusovem nauku uravnati svoje življenje. Verjemite, čim bolj bode življenje mladine usmerjeno po naukih vere, tem manj bo zločinov in pobojev med nami. Kako sramotno je vendar za nas Slovence, da že niso več varni bratje med seboj, kaj šele tujci. Otresimo se te sramote!

Obsodba radi uboja, razgrajanja in ponočnega voglarenja. Pred celjskim okrožnim sodiščem so dajali dne 30. oktobra odgovor: 19letni posestnikov sin Jože Bosina, 19letni posestnikov sin Preskar Jože, 21letni posestnikov sin Karol Zagmeister, 21letni posestnikov sin Fr. Golob in 20letni posestnikov sin Edvard Grmovšek, vsi iz Globokega pri Brežicah zaradi uboja, težke in lahke telesne poškodbe in poškodbe tuje lastnine. — Dne 1. oktobra zvečer so kožuhal pri posestniku Mihaelu Cizelju v Piršenbregu pri Brežicah. Tam so bili tudi vsi obtoženci, ki so začeli po polnoči izzivati. Okrog 2. ure zjutraj so obtoženci odšli. Nekaj časa za njimi sta šla Miha Cizelj in njegov brat Ivan Cizelj. Pred hlevom so jih nenadoma napadli obtoženci s koli, edino Grmovšek je bil brez kola. Mihael Cizelj je pobegnil, Ivan Cizelj pa je dobil več udarcev po glavi. Prepeljali so ga v brežiško bolnišnico, kjer je še isti dan podlegel poškodbam. Obtoženci so nato še dalje divjali okrog Cizeljeve hiše, razbijali po vratih in pokvarili okno ter razbili šipo. Ko je stopil Anton Cizelj k oknu, ga je Jože Preskar udaril s kolom čez oko in ga težko poškodoval. Grmovšek je vrgel kamen v sobo Antonije Umekove, jo zadel in lažje poškodoval na glavi. Preskar je bil obsojen na 6 let, Bosina, Zagmeister in Golob na 5 let in 1 mesec robije, Grmovšek pa na 7 mesecev strogega zopora.

Obsodba radi zločina umora. Državni tožilec v Celju je pozval dne 3. nov. na odgovor Andreja Kladnika, posestnika v Slivnici pri Celju, očeta 9 otrok, ker je začetkom junija t. l. v Slivnici

po zrelem prevdanku s strupom usmrtil nezakonskega otroka Tanšek Amalije (s katero je imel razmerje), okrog tri tedne staro Marijo, s tem, da ji je vsul v usta znatno količino arzena in bakra, vsled česar je otrok dne 10. junija vsled zastrupljenja umrl. Sodišče je obsodilo Kladnika radi zločina umora na 14 let ječe.

Razbojništvo. V Virju med Zgornjimi Pirničami in Smednikom nad Ljubljano prebivate dve sejmarici in sicer 62letna Ivana in Ana Kafol. Zadnje nedeljo zjutraj se je podala Ana v cerkev, Ivana pa je doma pospravljala. Naenkrat se je prikazal v veži s sekuro v roki ropar, s katerim se je spustila ženska v boj, v katerem je omagala po par udarcih z ušesi sekire. Ropar je izmaknil 2000 Din in pobegnil. Smrtono- nevarno udarjena je pred padcem v popolno nezavest napisala na listič tolovajevo ime. Ko se je sestra vrnila od sv. maše, je našla sestro v krvi in koj so poklicali orožnike iz Medvod. Orožnikom je sestra Ana izročila okrvavljen listek, na katerem je bilo zabeleženo, da je ropar nek 30letni Josip Mavrin, ki je bil z dela odpuščen radi poverbe, je oženjen in ima 1 otroka. Orožniki so tolovaja kmalu prijeli in je tudi priznal zločin. Mavrin je sosed Kafolovih in ima pridno ženo, katero je zurovo razbojništvo moža silno potrla. Koj je vrnila Kafolovim oropanih 2000 Din.

*

Slovenska Krajina.

MIR DVEMA SREZOMA!

V Slovenski Krajini je srez Murska Sobota in srez Dolnja Lendava. V tema dvema srezoma imamo Prekmursko tiskarno, Prekmursko banko, Prekmursko akademsko društvo, prekmurske bogoslovce in vse polno vsega prekmurskega. Od kod to? Ker je pri nas vse prek. In bo zmiraj ostalo. Zastonj je modrovanje nekaterih gospodov, kakor da ne bi

bilo: prek. Vprašaj ga v Bistricah, kam ide, pravi: prek (čez Muro). Vprašaj ga v Ižakovcih, odkod si pripeljal vino, pa zopet pravi: s Preka (iz Štajerske). Najdeš ga v Radincih, kam da gre: v Prekmurje. Vse je prek, sem in tje. In so se pred šestimi leti naši luteranski pastori v Beogradu predstavili kot slovenski duhovniki iz Prekmurja, pa tam niso znali za to področje naše kraljevine. V naši državi ima namreč samo poštno ministrstvo krajevno ime N. v Prekmurju. To pa se ne da kar z novinami spremeniti v Slovensko Krajino. Prekmurci niso nikdar ugovarjali radi Prekolitve (Translajtanije), pa so bili Prekolitvanci. Niso pa tudi nikdar ugovarjali s Preka, to je iz Štajerja, ako jih je kdo imenoval Prekmurce.

Pred nekimi desetletji »naši« Prekmurci še niso imeli svojega domovinskega imena. Pa narodna zavest se povsod enkrat zbudi. Izročilo pravi in nekateri spisi, da sta slovenske kraje med Muro in Rabo začela imenovati Slovensko Krogline, Krajno ali pozneje tudi Krajino, pokojna župnika: Kuhar v Belvincih in Baša v Bogojini. To je bilo posebno v času svetovne vojske. Madžaronski sovrzniki so imenovana tožili na višja mesta, češ, da hočeta »Slovensko republiko«, po hedervarijevem povedano, v madžarski monarhiji. Stari slovenski (totšaksi) pisatelji pa omenjajo le Slovence v železnem in zalajskem komitatu. Ta ves narod pa so nekateri novejši pisatelji po že prej imenovanima začeli spet imenovati kot Slovenske Krajine narod. Ime Slovenska Krajina pa je naletelo pri polovici naroda na odpor. Druga polovica hoče imeti Mursko Krajino. Sreza se s tem ne istovetita. Pa noben noče biti Murski krajinec, noben Slovenski krajinec, še manj pa kakor Kranjec, ampak pravi, da je Prekmurec — kakor piše »Kalendar Srca Jezuša« l. 1932 za november: »Prekmurc pravi: Mraz vsehsvecev to pomeni, da Martinov den bo lep.« Pa torej, vi dva sreza naše kraljevine, ne kregajta se radi krajini, saj sta ob v očetnjavi v večji časti,

vsakem kupu kosti manjša ali večja zrna iz — najčistejšega zlata . . . Z zlatom v žepih so pomrle nesrečne žrtve in bogznaj kake in kako strašne smrti . . .

Voda je curljala po potoku, zlato se je bliščalo ter vabilo, bele človeške kosti so nam žugale . . .

Krenili smo proti levima potokoma, ki sta silila ter rinila skozi pesek v precejšnjih vijugah in do katerih je bilo dobrih 8 km. Tudi tukaj sam pesek, globoki dve strugi, razmetano razno orodje in lobanje, razmetane kosti in zlata zrna kot dokaz, da se nahajamo v jami zlata in — smrti . . .

Dovolj smo videli koj prvi dan po slovesni in po zakonu pravomočni osvojitvi še neizrabljene zlato doline.

V taboru smo ugibali vse mogoče, kaj je obelilo prednamce do belih kosti? Od vseh številnih okostnjakov sta prodrila v javnost le dva glasa, oznanjajoč zaklad, a ne smrti do belih kosti!

Sklenili smo, da bomo predvsem zbrali vsa okostja, jih zagrebli na vrhu v zemljo, da ne bodo strašila še dalje na prostem med zlatom.

Nabrali smo ob treh potokih 26 lobanj in kolikor mogoče tudi ostale kosti. Strašna najd-

ba je pričala, da gre v tem slučaju za celo ekspedicijo, katero je iznenadila grozna nesreča. Napravili smo okrogel grob, položili vanj kosti ter ga zasuli s kamenjem na visoko. Med dva kamna na vrhu smo položili steklenico s pergamentom, kedaj smo našli okostja in kedo jim je privoščil počitek pod zemljo v skupnem grobu.

Iz doline proti vrhom je bilo najti okostja manjših ter večjih konj. Od smrti presenečeni iskalci suhega zlata so imeli s seboj tudi konje.

Tretji dan po našem prihodu smo se lotili natančnejšega ogleda zlate jame. Zbrali smo nekaj kilogramov zlatih zrn na mestih, kjer so pomrli naši predniki. Površna razkopavanja ob potokih in po pesku so pokazala, da je tukaj skritega ter s peskom pomešanega za milijone ter milijone najčistejšega zlata v zrnih ter prahu. Vsak bi lahko tukaj obogatel z zbiranjem od daleč se blesketajočih zlatih zrn, kaj še le s kopanjem in z izpiranjem, ker je po celem zlatem najdišču dovolj vode na razpolago in to celo v najhujši suši!

Nosači ter gonjači so si trpali zlato v žepu po dragi volji, nikdo od nas jim ni branil, saj smo se kretali po sredini nepreglednega zaklada.

Neomajeno dakazano dejstvo je bilo, da skrivnostna kotanja res zasluži naziv »zlata jamax.

petje. Da je temu res tako, je najlepši dokaz pav.

Samski davek ni nič novega.

Ze leta 1695 so vpetljali na Angleškem davek na samce, da so zbrali na ta način potrebna sredstva za vojno proti Franciji. Angleški samec, ki je bil star nad 25 let, je moral plačati 1 šiling. Moški v višjih položajih so plačevali več. Neozujen vojvoda je plačal 12 funtov šterlingov.

Za tri ure palačo.

Nemški cesar je postal leta 1898 po Srijji ter Palestini. Odpočival si je na poti v majhnem turškem mestu Herak v Mali Aziji. Sultan Abdul Hamid II. se je izka-